

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

ОПРЕДЕЛЕНИЕ № 4

София, 29 юли 2016 г.

Конституционният съд в състав: Борис Велчев –председател, членове: Цанка Цанкова, Стефка Стоева, Румен Ненков, Кети Маркова, Георги Ангелов, Анастас Анастасов, Гроздан Илиев, Мариана Карагьозова-Финкова, Константин Пенчев, Филип Димитров, Таня Райковска, при участието на секретар-протоколита Гергана Иванова разгледа в закрито заседание на 29 юли 2016 г. конституционно дело № 10/2016 г., докладвано от съдията Анастас Анастасов.

Делото е образувано на 21 юли 2016 г. като Конституционният съд е сезиран от 48 народни представители от състава на 43-то Народно събрание със следните три искания:

Първо, вносителите искат обявяване на противоконституционност на Решението на 43-то Народно събрание на Република България от 15 юли 2016 г. за приемане на Процедурни правила за условията и реда за предлагане на кандидати за председател на Комисията за финансов надзор (КФН), представяне и публично оповестяване на документите и изслушването на кандидатите в Комисията по бюджет и финанси, както и процедурата за избор от Народното събрание (за краткост Процедурни правила). Решението е обнародвано в ДВ, бр. 55 от 19 юли 2016 г.

Твърдят, че така приетите с посоченото решение на Народното събрание Процедурни правила са в противоречие на чл. 73, във връзка с чл. 84, т. 8 от Конституцията на Република България и чл. 89 от Правилника за

организацията и дейността на Народното събрание (ПОДНС) като излагат съображения за противоконституционност в същата насока.

Второ, народните представители искат обявяване на противоконституционност на чл. 5, ал. 4 от Закона за Комисията за финансов надзор (ЗКФН), като развиват съображения за противоречие на разпоредбата с принципите на законност и справедливост, прогласени в чл. 4 във връзка с преамбюла на Конституцията на Република България.

Трето, вносителите искат Конституционният съд да се произнесе и относно задължителния характер на нормата на чл. 89 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание и последиците от нейното неспазване от страна на Народното събрание с оглед стабилността на акта за избор на съответните държавни органи в това число и на председател на Комисията за финансов надзор и последващата законосъобразност на техните актове издадени при нарушения свързани с избора им.

Производството е във фазата на произнасяне по допустимостта на искането.

Конституционният съд приема следното:

А/ В частта, с която се иска обявяване на противоконституционност на чл. 5, ал. 4 ЗКФН искането е допустимо. Поставеният въпрос е от компетентността на Конституционния съд по чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията. Вносителят на искането е оправомощен субект на инициатива за сезиране на Конституционния съд съгласно чл. 150, ал. 1 от Конституцията като искането е подписано от най-малко една пета от народните представители – в случая 48 народни представители от 43-то Народно събрание. Решението на Народното събрание е обнародвано на 19 юли 2016 г.

Искането в тази негова част съдържа необходимите реквизити по чл. 17, ал. 1 от Закона за Конституционен съд (ЗКС) и отговаря на изискванията по чл. 18 от Правилника за организацията на дейността на

Конституционния съд (ПОДКС). До настоящия момент съдът не се е произнасял с решение по същество или определение за недопустимост (21, ал. 6 ЗКС).

С оглед на предмета на допустимото искане на основание чл.20а, ал. 1 ПОДКС като заинтересувани институции в производството следва да бъдат конституирани Народното събрание, Министерският съвет, Министерството на финансите, Комисията по финансов надзор, Върховният касационен съд, Върховният административен съд, главният прокурор и Висшият адвокатски съвет. На основание чл. 20а, ал. 2 ПОДКС, Съюзът на юристите в България и Института за модерна политика следва да бъдат поканени да дадат становище.

На основание чл. 20а, ал. 3 от ПОДКС съдът приема, че следва да бъдат поканени да дадат писмено правно мнение по предмета на делото проф. д-р Димитър Костов, проф. д-р Дончо Хрусанов и проф. Цветан Сивков, дюн.

Б/ Конституционният съд обаче намира, че е недопустимо да се произнася по същество по искането на народните представители – вносители за установяване на противоконституционност на решението на Народното събрание от 15 юли 2016 г., с което са приети Процедурните правила, за избор на председател на Комисията за финансов надзор. Същото не попада в компетентността на Конституционния съд, установена в чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията.

Решението на Народното събрание за избор по чл. 84, т. 8 от Конституцията е индивидуален правен акт, с който се осъществява едно изрично установено конституционно правомощие на Народното събрание. Несъмнено то подлежи на контрол за конституционносъобразност от Конституционния съд. Приемането на този акт се предхожда от процедура, която се осъществява при условия и ред, определени в правила, приети от Народното събрание. Чрез тях Народното събрание осигурява организационните и техническите условия, за да се достигне до избора,

който трябва да извърши съгласно установената от Конституцията компетентност. Тяхната последователност и съдържание се определят от самото Народно събрание по целесъобразност и съгласно Правилника за организацията и дейността на Народното събрание (ПОДНС). В рамките на своята компетентност и съобразно конкретната фактическа и правна обстановка Народно събрание, с оглед постигането на бързина и ефективност, може да определи какви ще са елементите на процедурата, как те ще се разположат във времето, какво ще е тяхното съдържание и релевантност, включително и съобразяването с изискването за откритост и яснота. В Конституцията няма изискване процедурните правила за избор във всички случаи да бъдат еднакви и още по-малко може да се приеме, че нарушаването на установена практика за тези случаи е основание за неконституционност. Процедурните правила нямат самостоятелно значение. Те имат ограничено еднократно вътрешно действие, макар да са оформени от външна страна като решения. Могат да бъдат преразглеждани и променяни от Народното събрание във всеки един момент. Конститутивният акт, какъвто е в случая актът за избор на председател на КФН, не е и не може да бъде ограничаван в своето действие и последици от предхождащите гласуването му актове. Нередовността в процедурата и недостатъците в подготвителните актове сами по себе си са неотносими към конституционността на решаващия акт за избор.

В случая Конституционният съд приема, че целта на приетите с оспореното решение процедурни правила и тяхното предназначение е да бъдат установени реда и условията за създаване на конкретен правен акт – избор на председател на Комисията за финансов надзор и не могат да се преценяват самостоятелно и извън крайния акт – решението за избор на председател на КФН. Съдът не счита за необходимо да излага допълнителни съображения за това свое заключение, тъй като по к.д. № 5/2015 г. с Определение № 1/2016 г., (Обн., ДВ, бр. 7 от 26 януари 2016 г.) се е произнесъл достатъчно подробно по аналогично искане за обявяване

на противоконституционност на Решение от 10 юни 2015 г. на Народното събрание, с което са били приети Процедурни правила за условията и реда за предлагане на кандидати за управител на Българската народна банка, представяне и публично оповестяване на документите и изслушване на кандидатите в Комисията по бюджет и финанси, както и процедурата по избор от Народното събрание. Поради изложеното искането в тази му част следва да бъде отклонено и производството в съответната част – прекратено.

В/ Конституцията изключва разглеждането по същество и на искането на народните представители за произнасяне относно задължителния характер на нормата на чл. 89 ПОДНС и последиците от нейното неспазване от страна на Народното събрание с оглед стабилността на акта за избор на органи в това число и на председател на Комисията за финансов надзор и последващата законосъобразност на техните актове издадени при нарушения свързани с избора им. Липсва конституционна разпоредба, която да установява такова правомощие на конституционния съд. Предметът на искането излиза извън обхвата на изрично и изчерпателно посочените основания в чл. 149, ал. 1 от Конституцията на Република България, поради което следва да бъде отклонено като недопустимо и производството в тази част – бъде прекратено.

По изложените съображения и на основание чл. 19, ал. 1 ЗКС Конституционният съд на Република България

ОПРЕДЕЛИ:

1. Допуска за разглеждане по същество искането на група народни представители от 43-ото Народно събрание за обявяване на противоконституционност на чл. 5, ал. 4 от Закона за Комисията за финансов надзор (Обн. ДВ , бр. 8/ 2003 г., последно изм. и доп. ДВ, бр. 42/ 2016 г.).

Конституира като заинтересувани институции Народното събрание, Министерския съвет, Министерството на финансите, Комисията по финансов надзор, Върховния касационен съд, Върховния административен съд, главния прокурор, Висшия адвокатски съвет, като същите могат да представят писмено становище в 30-дневен срок от получаване на препис от настоящето определение.

Отправя покана до Съюза на юристите в България и Института за модерна политика също в 30-дневен срок да предложат писмено становище по делото, като им се изпратят преписи от искането и настоящето определение.

Отправя покана до проф. д-р Димитър Костов, проф. д-р Дончо Хрусанов и проф. Цветан Сивков, дюн, в същия срок да дадат писмено правно мнение по предмета на делото, като им се изпратят преписи от искането и настоящето определение.

2. Отклонява искането в частта за обявяване на противоконституционност на Решението на 43-то Народно събрание на Република България от 15 юли 2016 г. за приемане на Процедурни правила за условията и реда за предлагане на кандидати за председател на Комисията за финансов надзор, представяне и публично оповестяване на документите и изслушването на кандидатите в Комисията по бюджет и финанси, както и процедурата за избор от Народното събрание (Обн. ДВ, бр. 55 от 19 юли 2016 г.) и за произнасяне относно задължителния характер на нормата на чл. 89 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание (Обн. ДВ, бр.97/2014 г., последно изм. ДВ, бр. 86/2015 г.) и последиците от нейното неспазване от страна на Народното събрание и прекратява производството по делото в съответната част.

Председател:

Борис Велчев